

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

13. Feminæ lautiorum ciborum abstinentiam docentes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45653

vellet? Et si appositas escas quispiam commendasset, gustare eas nolebat, quod opiperas esse, inde coniceret. Rarissime, in die, bis edebat, idq; non nisi honesta ratione suadente. Ipsi imperatores Iustinianus à Procopio; Theodosius iunior à Socrate; Carolus Magnus à Cranzio, & Andrea Brunnero nostro, de abstinentiae cultu admirabiliter commendantur; tantò vtiq; magistri præstantiores, quia penuriam pati maluerunt, cum omnibus rebus abundant.

Quin neque fœminæ desunt, quæ victus Parsimoniam epularum delitijs prætulerunt. De Asella virgine, sic scribit Hieronymus: *Cum per omnem annum iugi ieunio pasceretur, biduo triduoq; sic permanens, tum vero, in Quadragesima, nauigij sui vela tenebat, omnes penè hebdomas, vultu letante, coniungens. Et quod impossibile forsitan est hominibus ad credendum, Deo autem præstante posse est, ita ad quinquagenariam peruenit etatem, ut non doleret stomachus, non viscerum cruciaretur iniuria, non siccus humus, in qua cubabat, iacentia membra conficeret; non sacco afferata cutis fætorem fistulæ, contraheret, sed, sano corpore, anima sanior, solitudinem putaret delicias, & in urbe turbida eremum inueniret monachorum. In genibus durities camelorum, præ orandi frequentia, occalluisse reperta est.* Huius, merito suo, annumeranda est Genouefa virgo Parisiensis, quæ, Bonfinio teste, à quinto decimo etatis suæ anno, usque ad quinquagesimum hordeaceo tantum pane & fabis contenta, bis duntaxat, in hebdomade, cibum sumebat. Quæ exempla meritò in ruborem dare possunt sæculi nostri Iunones, quæ teneritudinem complexionis, & stomachi debilitatem præxunt, ne ieunio compensare cogantur luxum luxuriemque, qua in trielinijs & recessibus Deum grauissimè offenderunt. Scilicet ad centum fercula digerenda satis potens est stomachus; ad unam coenam omittendam est nimis infirmus. Quemadmodum, ut in hyeme, una horâ, concioni intersint, cœli asperitas & frigus obstat, non obstat, ut in campis, & siluis, per totos dies, venentur: & compluribus horis, in rheda, per niues, & glaciem, omnibus plateis, inter vrentes frigore Aquilones, circumuehantur, quasi non heroides, sed Mænades essent. Nimirum non cœlum, sed ipsæ sunt frigidæ: cum Dianis vtiq;, non cum Genouefis compandæ. Si eligat quispiam, quod Superis approbandum, sibi remunerandum, Inferis detestandum rectè iudicat; eligit vtiq;, ut sibi diuina Bonitas frugalem potius, quam luxui deditam.

T 3 volu-

Procop. I.1.
Socrat. lib.
7. c 22. &
Baron. An.
415. Albert.
Cranz. lib.2
Saxonie c.
8. & 1.4 An.
nal. Boiorū.
An. Brun.

XIII.
D. Hieron.
ad Marcel-
lam. c. 15.

Bonfin. I.5.
hist. Decad.

I.

voluptariamque vitam largiatur. Quid ergo Deum, tanquam immitem, accusamus, si ab eo id habemus, quod ipsi, si recte calculum ducimus, censemus praoptandum? Videmus, nihil deesse timentibus Deum; auaris autem nihil sufficere, & ditissimos conqueri de paupertate: ut vel hinc sapere possimus. Optimum est enim, aliena insania frui. Feliciter sapit, qui alieno periculo sapit.

XIV.

Plin. lib. 8
Nat. hist. c. 5
Politian. in
Nutric. Her
mip. apud
Drog.

Eccl. 37.34.

Neque animae periculum est tantum, sed & vitae praesentis; quae crapulâ acciditur, & occiditur. Quid interest, laqueo, an cibo suffoceris; fluvio, an dolio submergaris? Acino vuax passæ strangulatus est Anacreon Teius, teste Politiano. Immodico vini haustu, anno suæ ætatis LXXV. iugulatus est Archesilaus Prytanæus, ut memorat Diogenes. Aiunt & Andobuntum Anglorum regem in cœna quandoque tantum vini sumfuisse, ut eo obrutus repente excesserit è vita. Mille sunt exempla. Sed Medicorum sententia est, plus nocere nimiam cibi, quam potus saturitatem. Itaque & hinc multi in morbos, immo & in subitas mortes labuntur. Domitium Aphrum Eusebius scribit, cibi superfluitate redundantem, in cœna, perijisse. De Septimo Seuero Imperatore refert Aurelius Sextus, eum, dum membrorum omnium, maximè pedum dolorem pati nequiret, loco veneni, cibum plurimæ carnis incoctæ audiùs deuorauisse, quem dum concoquere non posset, cruditatem passus expirauit. Ac de Valentiniano Imperatore idem author recenset, eum intemperantia cibi ac saturitate, cum Quadorum legationi responderet, voce impetu sanguinis amissa, sensu integrum expirauisse. Quod & de Iouiano Imperatore testatur Baptista Egnatius. Certè Gregorius Turenensis author est, Childericum Saxonem, cum aliquando ad ambas usque aures cibo se ingurgitasset, eo suffocatum, in lecto, mortuum, repertum. Nimirum in compendio dici potest: *Propter crapulam multi obierunt; qui autem abstinentes est, adjiciet vitam.* Consultius ergo est & vino, & cibo nimio carere; quam abuti, si abundes. Nec tamen seruis suis nihil dat, qui nimium non dat Deus; sicut neque improbos semper sinit abundare.

CAP. XVII.